

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archidiacono Et Priori sancti Stephani de Ponte Florentin.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

dicto magistro archidiaconatum adjudicere sepe dictum, & facias ab eo possideri, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione remota compescens, auditurus postmodum si Patriarcha vel alius aliquid proponere voluerit contra eum, & appellatione postposita sine canonico decisurus. Idem quoque te facere volumus & mandamus si tantum ad Patriarcham donatio ejus spectat, & Canonicos donationi ejus vel Cardinalis constitit consensisse. Alioquin cum a tempore quo ipsum innotuit vacavisse, post elapsum sex mensium tempus infra quos Patriarcha uti suo jure neglexit, de communi jure non ad nos sed ad Capitulum Antiochenum archidiaconatus collatio fuerit devoluta, si Capitulum postularit, eidem magistro perpetuum silentium imponere non omittas, non obstantem quod ipse quasdam litteras prefati Cardinalis ostendit in quibus fatetur se concessisse archidiaconatum eidem propter multiplices rationes, cum per alias litteras Cardinalis ejusdem, quae illas praecedunt, & alias etiam quae illas sequuntur, ipse Cardinalis hanc suae concessionis rationem assignet, quod idem archidiaconatus ultra sex menses vacaverat, unde ad Romanam Ecclesiam ipsius erat donatio devoluta. Datum Romae apud sanctum Petrum v. Idus Januarij anno decimo.

ARCHIDIACONO ET PRIORI
sancti Stephani de Ponte Florentin.

Accedentibus ad praesentiam nostram dilectis filiis . . . monacho monasterij de Ficiculo & . . . Lucani Episcopi procuratoribus dilectum filium Rogerium tituli sanctae Anastasiae Presbyterum Cardinalem concessimus auditorem. Coram quo dicti monasterij procurator proposuit quod cum olim causam quae inter dilectos filios Abbatem & conventum monasterij sui ex una parte ac dictum Episcopum ex altera super institutione Plebani in plebe de Ficiculo vertebatur, Abbati sanctae Mariae ac Priori sancti Laurentij duxerimus committendam, dictus Episcopus citatus ab eis, ipsorum adire praesentiam recusavit, super eadem causa ad dilectos filios Praepositum sancti Geminiani & Priorem sanctae Reparatae quasdam a nobis litteras postmodum obtinens nullam facientes de prioribus mentionem. Quare Abbas praedictus coram eis noluit litigare, afferens litteras il-

Tom. II.

las veritate tacita impetratas, cum mentionem nullam priorum facerent litterarum. Verum utriusque partis procuratores ad nostram praesentiam accedentes, causam ipsam dilectis filiis Abbati de Sexto & Priori sancti Fridiani obtinere committi. Sed eorum altero ante litis ingressum morte praevento, sepe dictus Episcopus traxit eundem Abbatem ad judicem secularem; ad cujus praesentiam pars Abbatis accedens, & allegans commissiones apostolicae sedis & privilegia ecclesiasticae libertatis, eidem Episcopo inhibuit appellando ne ipsum coram seculari judice compelleret litigare. At Episcopus, appellatione contemptra, ipsum Abbatem per eundem sibi fecit judicem condemnari. Propter quod nos venerabili fratri nostro Fesulanensi Episcopo & dilecto filio Abbati sanctae Mariae de Florentia nostris dedimus litteris in mandatis ut juxta praedictae commissionis tenorem in ipsa causa, appellatione remota, praevia procederent ratione, super eo quod idem Episcopus ad seculare forum supradictum traxit Abbatem quod esset canonicum statuentes & facientes per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Porro judices ipsi, quia dictus Episcopus peremptorie citatus ab eis noluit comparere, receperunt testes Abbatis, & eundem Episcopum in expensis septuaginta librarum, quas Abbas fecerat, condemnarunt. Nos vero attendentes quod dicti judices ordine judicario non servato in ipso negotio processerunt, processum illum irritum decernentes, dilecto filio Archipresbytero & magistro Hugoni Canonico Florentinis nostris dedimus litteris in mandatis ut partibus convocatis, & auditis hinc inde propositis, si constaret eisdem quod sepe dictus Episcopus Abbatem ipsum traxisset ad judicium seculare, eundem a pontificali officio suspendentes, revocarent in irritum quicquid per secularem judicem contra ipsum Abbatem fuerat attentatum, & jam dictum Episcopum ecclesiastica districtione compellerent ad restitutionem librorum quos sibi fecerat per secularem potestatem auferri, & expensarum atque damnorum quae propter hoc Abbas incurrerat sepe dictus, audituri postmodum causam & appellatione remota sine debito decisuri. Sanè judices ipsi, mandato nostro suscepto, Episcopum ipsum legitime citaverunt, assignato sibi termino competentis, quem idem praeveniens, quendam nuntium ad eorum praesentiam destinavit,

O ij

Epil. 187.
Dignitate
procuratoribus ad
venerabilis Episcopi
pae Lucani.

qui quasdam litteras exceptiones frivolas continentes præsentavit eisdem, inhibens ipsis ne in facto procederent appellando. Ipsi verò, cognito quòd non erat appellationi hujusmodi deferendum, eundem iterum citaverunt; sed ipse ad terminum sibi præfixum nec per se nec per responsalem idoneum comparuit coram eis. Verùm quia interim iudices ipsi nostrum recepere præceptum ut nonobstantibus frivolis exceptionibus quas idem Episcopus malitiosè dicebatur proponere in dispendium monasterij memorati, in ipso negotio juxta prioris mandati nostri tenorem sublato appellationis obstaculo prævia ratione procederent, eundem Episcopum iterum peremptoriè citaverunt. Sed ipse coram eis nec per se termino responsalem, nec per idoneum responsalem; immo ad præsentiam nostram accedens, & Abbatem nobis asserens suggestisse quòd ipse illum super causa spiritali ad iudicium traxerat seculare, quantumcunque institerit ut transmissas ad eos dignaremur litteras revocare, tandem obtinuit istud solum ad Episcopum Florentinum, ut ipse inquisita plenius & cognita veritate, si præfatum Episcopum inveniret eundem Abbatem super institutione plebis vel alia spiritali causa ad forum seculare traxisse, contra eundem Episcopum juxta formam in prioribus litteris comprehensam sublato appellationis obstaculo procedere non tardaret. Cùmque iudices supradicti, hujusmodi adhuc commissionis ignari, ut eidem omnem auferrent materiam malignandi, ad instantiã cujusdã Lucani Canonici, qui se ipsius nuntium assererat, viginti septem dierum inducias concessissent, demùm Episcopus Plebanum de Capiano direxit ad eos, sibi litteras nostras, quas dicto Episcopo misimus, demonstravit. Ceterùm cùm articulus ille qui fuerat Episcopo commissus eidem, fuisset in ejus præsentia expeditus, & iudices ipsi vellens in negotio ipso procedere, accessit ad eos Plebanus prædictus, non tamen ad prosecutionem causæ sufficienter instructus. Quare ad ipsius malitiam convincendam eidem sex dierum inducias concesserunt. Tunc præfatus Episcopus constituto termino præfatum Plebanum sufficienter instructum ad eorum præsentiam destinavit. Partibus igitur in eorum præsentia constitutis, sæpèdictus Abbas asseruit quòd præfatus Episcopus ipsum in causa civili, pro facto tamen plebis prædictæ, traxit ad iudicium seculare, occa-

sione videlicet cujusdam arbitrij quòd jam dudum inter Episcopum & Abbatem super ipsa plebe fuerat promulgatum; propter quòd in quinquaginta libris & amplius à seculari iudice fuerat condemnatus. Vnde memoratum Episcopum juxta mandati nostri tenorem puniri & ad restitutionem damnorum & expensarum quas ob hoc fecerat eundem compelli cum instantia postulavit. Responsatis verò Episcopi quasdam litteras ejusdem porrexit inter cetera continentes quòd ipse coram nobis requisitus responderat quòd memoratū Abbatē super jure civili ad forum traxerat seculare, nec super hoc à nobis fuerat reprehensus. Vnde dicebat quòd non tenebatur super hoc respondere Abbati, & iudices procedere non debebant. Præterea asseruit litteras nostras illius consuetudinis veritate tacita impetratas qua in civitate Lucana Clerici coram laicis qui treuguanis dicuntur in causa civili se consueverunt ad invicem convenire. Asseruit etiam quòd nostræ intentionis non fuerat ut dictus Episcopus puniretur, si super re civili tantum ad seculare iudicium traxisset Abbatem. Ex parte verò Abbatis exitit replicatum quòd hujusmodi consuetudo erat contra jus canonicum & civile, & post appellationem ad nos rationabiliter interpositam, sicut apparet per publica instrumenta & commissiones à nobis obtentas, dictus Episcopus eum in seculari foro præsumptèr convenire. Cùm igitur per publicum instrumentum sæpèfatis iudicibus constitisset quòd Abbas tractus fuerat ab ipso Episcopo super re civili ad iudicium seculare, & Abbas proposuisset quòd licet consuetudo prædicta alios tangeret Clericos, ipsum tamen tangere non debebat, cùm sit exemptus, sicut apparet per privilegia Pontificum Romanorum, & ipsi parati essent legitime procedere in negotio supradicto, responsalis Episcopi quasdam frivolas exceptiones proponens ad sedem apostolicam appellavit, & responsionem aliquam non expectans, statim illicentiatos recessit. Iudices verò utriusque mandati tenore diligenter inspecto, & habito prudentum virorum consilio, non duxerunt appellationi hujusmodi aliquatenus deferendum, sed eundem Episcopum pro multiplici contumacia manifesta suspendèrunt à celebratione Missarum, ex parte Dei omnipotentis & nostra præcipientes eidem ne de cetero Missam præsumeret celebrare donec per se vel responsalem idoneum ad præsentiam accederet eorum-

dem, exhibiturus Abbati prædicto iustitiæ complementum. Et ne de sua fraude commodum reportaret, recepto ab eodem Abbate corporaliter juramento quòd idem sigillatim & diligenter secundum ipsorum taxationem expensas quas fecit & damna quæ pertulit occasione ipsius Episcopi declaravit pro ducentis quinquaginta libris, in possessionem omnium reddituum quos dictus Episcopus habet in castello, curte, ac districtu sanctæ Mariæ in monte eundem Abbatem fecerunt induci, Archipresbytero & Capitulo Lucano mandantes ut eundem Episcopum denuntiarent à Missarum celebratione suspensum. Licet autem Archipresbyter ipse suspensionis sententiam denuntiasset eidem, ipse tamen in festivitate omnium sanctorum, sententia ipsa contempta, publicè ac solemniter celebravit. Vnde petebat procurator prædictus ut processum iudicum prædictorum auctoritate dignemur apostolica confirmare. Procurator verò Episcopi proposuit ex adverso quòd cum negotium fuisset Episcopo Florentino commissum, & ipse tandem absolutus ab eo, utpote cui patuit per confessionem Abbatis quòd etiam ipse in spirituali causa non traxerat eum ad iudicium seculare, legitimè appellarat ab eis qui volebant ipsum à prædicto Florentino Episcopo absolutum compellere super hoc iterum litigare. Vnde quod factum erat ab ipsis post appellationem ad nos interpositam censeri petebat irritum & inane. Nos igitur iis & aliis quæ coram Cardinale prædicto fuerant proposita per relationem ipsius plenitè intellectis, Episcopi appellationem illegitimam decernentes, processum approbavimus iudicum prædictorum, eundem Episcopum, qui præsumpsit post denuntiationem sibi factam Missarum solemniam celebrare, à sacerdotali & pontificali officio suspendentes. Quocirca discretionem vestram per apostolica scripta mandamus quatenus latam à nobis sententiam publicantes, faciatis eandem firmiter observari. Datum Romæ apud sanctum Petrum Nonis Ianuarij, anno decimo.

ABBATI AVGENSI,
& *Conrado Decano de Wlde Constantiensis diocesis, & Magistro Conrado scholastico Curienfi.*

Cum dilectis filiis H. Presbytero & G. procuratori O. Clerici constitutis in præsentia nostra dilectum filium T. Subdiaconum & Capellanum nostrum concessissemus auditorem, idem procurator

proposuit coram eo quòd cum dictus Presbyter super incestus crimine fuisset publicè infamatus, bonæ memoriæ Constantiensis Episcopus ordinarius iudex eidem purgationem indixit: qui cum se purgare nequisset, ab eodem Episcopo fuit in plena synodo suis Ecclesiis sententialiter destitutus, quas ipse nihilominus detinuit aliquandiu per violentiam occupatas. Cumque postmodum idem Presbyter cuiusdam consanguinei sui uxorem abductam in domo publicè detineret, ad petitionem H. Plebani de * Herisio & quorundam aliorum Clericorum Constantiensis diocesis dilectis filiis de Scennis & de * Vltrou Decanis ejusdem diocesis nostras dicimur sub hac forma litteras destinasse, ut videlicet si prædictus Presbyter super crimine adulterij & incestus coram ipsis se purgare non posset, ipsum pœna debita castigarent. Qui juxta mandati nostri tenorem in negotio procedentes, cum constitisset eisdem quòd idem Presbyter, pro eo quòd in purgatione defecerat, ab Episcopo memorato fuerat in synodo condemnatus, ipsum, utpote contumacem, prædictis Ecclesiis per sententiam privaverunt; maxime cum de incestu & adulterij crimine tamquam de notorio manifestè liqueret eisdem; dilecto filio Abbati sancti Galli, ad quem illarum Ecclesiarum donatio pertinebat, potestatem liberam concedentes Ecclesias ipsas personis aliis conferendi, qui eas postea supradicto Clerico assignavit. Verum idem Presbyter ad sedem apostolicam veniens, & falsò se asserens prætermisso juris ordine spoliatus, ad Abbatem de domo sancti Petri & suos conjudices alteri parti omnino suspectos nostras litteras reportavit. Qui eidem O. litterarum ipsarum copia denegata, & probationem ipsius super falsitate litterarum admittere recusantes, juris ordine prætermisso post appellationem ad nos legitimè interpositam restitutionis sententiam pro eodem Presbytero protulerunt, quod se loco & tempore probaturum per legitimos testes proponebat. Dicitur verò Presbyter ex adverso respondit quòd licet super præmissis criminibus ab inimicis fuisset æmulis infamatus, & à Constantiensis Capitulo propter hoc eidem indicta purgatio, ipsam tamen nullus recipere voluit, licet eam paratus fuerit infra præfixum sibi terminum exhibere, adiciens quòd processus iudicum prædictorum debebat meritò retractari, cum lite non contestata, & post appellationem ad nos interpositam, præ-

* In terr. coll. Herisio, Cod. Colbert. Herisio, Andeg. Hanse. * Codex Colbert. Vvistori, Andeg. Vvictorii.